



**KRAJOWA SZKOŁA  
SĄDOWNICTWA I PROKURATURY**

Kraków, 24 października 2018 roku.

OSW-II.420.24.2018

*Dot. praktyk aplikantów VII rocznika aplikacji sędziowskiej po XVIII zjeździe*

**Do**

**patronów praktyk**

**oraz patronów koordynatorów**

**aplikantów aplikacji sędziowskiej**

W oparciu o § 5 zarządzenia Dyrektora Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury w Krakowie Nr 131/2010 z dnia 19 listopada 2010 roku w sprawie szczegółowych zasad odbywania praktyki przez aplikantów aplikacji sędziowskiej, prokuratorskiej oraz ogólnej (tekst ujednolicony) uprzejmie przedstawiam szczegółowy zakres tematyczny, który winien być przedmiotem praktyk aplikantów aplikacji sędziowskiej odbywanych w terminie od 19 listopada do 14 grudnia 2018 r., po XVIII zjeździe aplikacji sędziowskiej, który odbędzie się w dniach 12-16 listopada 2018 r.

Założeniem praktyki co do zasady jest zaznajomienie aplikantów z czynnościami i metodyką pracy sędziego oraz doskonalenie umiejętności wykorzystania wiedzy teoretycznej i znajomości orzecznictwa. Praktyka winna utrzymywać wiedzę, zdobytą podczas bezpośrednio poprzedzających ją zajęć seminaryjnych w ramach zjazdu.

Zgodnie z programem aplikacji sędziowskiej po XVIII zjeździe aplikanci mają odbyć praktyki w wydziałach cywilnych pierwszej instancji sądów okręgowych.

Patron praktyki oraz patron koordynator powinni przy pracy z aplikantami poświęcić szczególną uwagę następującym **zagadnieniom prawa materialnego**:

- odpowiedzialność deliktowa (np. wypadki komunikacyjne, wypadek przy pracy jako delikt prawa cywilnego, odpowiedzialność za błąd w sztuce lekarskiej);
- odpowiedzialność Skarbu Państwa za szkodę wyrządzoną działaniem władzy publicznej (bezprawie legislacyjne, odpowiedzialność za wydanie przez sąd niezgodnego z prawem orzeczenia, odszkodowania za skutki wydania niezgodnej z prawem decyzji administracyjnej – bezprawność decyzji administracyjnej jako źródła roszczenia odszkodowawczego, stwierdzenie niezgodności z prawem lub nieważności decyzji administracyjnej, procesy odszkodowawcze na tle reprivatyzacji, odpowiedzialność z tytułu przewlekłości postępowania sądowego);
- przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej (bezprawność, wina, ryzyko, szkoda, związek przyczynowy);
- przyczynienie się poszkodowanego do powstania i zwiększenia szkody;
- sposoby naprawienia szkody: restitutio in integrum, odszkodowanie, zadośćuczynienie, renta;
- odpowiedzialność państwa członkowskiego UE za szkodę wyrządzoną przez nierespektowanie prawa unijnego.

Nadto patron praktyki oraz patron koordynator powinni przy pracy z aplikantami poświęcić szczególną uwagę następującym **zagadnieniom prawa procesowego**:

- kategorie spraw rozpoznawanych przez sąd okręgowy jako sąd pierwszej instancji (art. 17 k.p.c.);
- właściwość rzeczowa sądu;
- dopuszczalność drogi sądowej (rodzaje spraw rozpoznawanych w postępowaniu administracyjnym, sądowo-administracyjnym oraz w postępowaniu przed sądem powszechnym), odrzucenie pozwu;
- instrumenty procesowe służące dochodzeniu odszkodowania od Skarbu Państwa za szkodę wyrządzoną działaniem władzy publicznej (skarga na przewlekłość, skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, skarga konstytucyjna, skarga o wznowienie postępowania po wyroku Trybunału Konstytucyjnego);
- dochodzenie roszczeń w postępowaniu grupowym tzw. pozwy zbiorowe.

Istotnym jest zwrócenie uwagi aplikantom na zagadnienia związane z postępowaniem dowodowym w sprawach dotyczących roszczeń odszkodowawczych, ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki dowodu z opinii biegłego (biegłego lekarza, biegłego od ustalenia przyczyn wypadków komunikacyjnych, biegłego od liczenia utraconych dochodów itp.), w tym formułowanie postanowień dowodowych.

Należy nadto poświęcić uwagę zagadnieniom związanym z przekształceniami podmiotowymi w procesie, następstwem prawnym, współuczestnictwem procesowym (rodzaje współuczestnictw, zwłaszcza występujące w sprawach deliktowych). W trakcie praktyk należy również zapoznać aplikantów z tematyką zmian przedmiotowych w procesie – rozszerzenie lub ograniczenie powództwa i ich konsekwencji (np. w zakresie kosztów procesu, przekazania sprawy innemu sądowi zgodnie z właściwością rzeczową), cofnięcia pozwu, zrzeczenia się roszczenia i umorzenia postępowania.

Koniecznym jest także zapoznanie aplikantów z formułowaniem wyroków w sprawach rozpoznawanych przez sąd okręgowy jako sąd I instancji (np. w sprawie o podwyższenie renty z tytułu utraconych dochodów lub zwiększonych potrzeb, o odszkodowanie i zadośćuczynienie, o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli, itp.).

W związku z powyższym zaleca się, aby aplikanci w trakcie praktyk zapoznawali się z konkretnymi sprawami dotyczącymi zagadnień z wyżej wymienionego zakresu, aby zostało im zapewnione uczestnictwo w przygotowywaniu projektów orzeczeń i uzasadnień z zakresu powołanej tematyki, a także uczestnictwo w rozprawach, a nadto aby powierzano im jak największą liczbę czynności, mających na celu utrwalenie ich wiedzy teoretycznej i doskonalenie ich umiejętności praktycznych w tym zakresie.

Uprzejmie informuję, że przedmiotem sprawdzianu, który aplikanci będą pisać po zakończeniu praktyk, w dniu 17 grudnia 2018 r., będzie sporządzenie - na podstawie spreparowanych akt - projektu wyroku z uzasadnieniem w sprawie, której przedmiot odpowiada wyżej wskazanej tematyce XVIII zjazdu, co oznacza, iż koniecznym jest zwrócenie szczególnej uwagi na nabycie przez aplikantów umiejętności samodzielnego opracowywania projektów orzeczeń wraz z uzasadnieniem w tego rodzaju sprawach.

Kierownik Działu Dydaktycznego OAS  
dr Agnieszka Pilch  
sędzia